

Krönika

P J Anders Linder: Följ Parkinsons svenska lag

P J Anders Linder

Publicerad 2012-03-11

Det här är en text från SvD Ledare. Ledarredaktionen är partipolitiskt oavhängig med beteckningen obunden moderat.

Minns ni Parkinsons lag? I några få ord sammanfattar den är av byråkratisk erfarenhet: "Arbete utvidgar sig så att det fyller den tid som är tillgänglig för att utföra det." Om en avdelning får veckan på sig för en förstudie, tar det sju dagar för den att bli klar. Får samma avdelning en månad, tar uppgiften 30 dagar. Om det hela ska ske i september, vill säga. Är det oktober, går det åt 31.

C. Northcote Parkinson var egentligen marinhistoriker och skrev den lilla boken om sin lag efter att under lång tid ha umgåtts med den brittiska statsförvaltningen. Bland annat lade han märke till att kolonialdepartementet fick fler och fler tjänstemän i takt med att det blev färre och färre kolonier kvar att förvalta.

Boken blev en enorm succé och gav Parkinson en ny och oväntad karriär som skarpögd kritiker av svällande administration i offentlig sektor och storföretag. Hans andra lag sattes på pränt med den växande välfärdsstaten som fond och blev nästan lika välbekant som den första: "Utgifterna stiger till inkomsternas nivå."

Långt mindre känt är att Parkinson kom till Sverige för att tala vid en arbetsgivarkongress 1980, och att han då formulerade Parkinsons svenska lag: "Sikta på välstånd, och du får sysselsättning. Sikta på sysselsättning, och du får allt annat än välstånd."

Detta sades mitt i en tid när svenska regeringar tog till vad de kunde av underskottspolitik och devalveringar för att trolla bort lågkonjunkturer och hålla sysselsättningen uppe. Arbetslösheten var också lägre än i dag, men det skedde till priset av hög inflation, svag tillväxt och usel reallöneutveckling. Det byggdes in väldiga obalanser i ekonomin och alltsammans slutade i den stora krisen vid 1990-talets början, då en halv miljon jobb gick förlorade.

Sverige har ägnat lång tid åt att städa upp efter den politik som Parkinson varnade för, och ekonomin har numera helt annan stadga. Ändå finns goda skäl att ha hans svenska lag i åtanke. Allra helst nu när politiken ser ut att reduceras till en tvekamp om vilket av radarparen Reinfeldt/Borg och Löfven/Andersson som är bäst på sänkt arbetslöshet och ökad sysselsättning. De utkämpar redan ett statistiskt krig så att staplar och standardavvikelser ryker.

Det är verkligen angeläget att ekonomin blir bättre på att skapa jobb, men om sysselsättningen blir politikens enda ledstjärna är risken stor att de styrande hamnar fel. Det blir ensidigt fokus på åtgärder som får snabba kvitton i statistiken: ännu högre anslag till Arbetsförmedlingen, höjda statsbidrag till kommuner och landsting, fler utbildningsplatser av alla de slag.

Sådant är mammas gata för Socialdemokraterna, men det är fara värt att Moderaterna hamnar på ungefär samma kurs. Statsministern oroar sig för nederlag i riksdagen och vill inte rubba väljarnas cirklar genom att ta stora och mer kontroversiella grepp. M-ledningen talar hellre om åtgärderna som regeringen redan har genomfört än om vad som ska komma härnäst.

Kruxet är att en arbetsmarknadspolitik som främst bedrivs via myndigheter och kommuner kan snygga till siffrorna kortsiktigt. Men den gör inte mycket för nya och långsiktigt hållfasta arbetstillfällen. Det är en bred näringspolitik för bättre individ-, produktions- och företagsklimat som behövs: riktade åtgärder till dem som står långt från arbetsmarknaden men också politik som främjar entreprenörskap, investeringar och högproduktiv verksamhet. När det lyckas belönas man inte bara med fina tillväxttal utan också med ökat utbud av jobb.

De stora partierna tvekar, men i debatten finns gott om idéer som kan bli delar av en ny strategi.

Som förre LO-utredaren Jan Edling konstaterade i veckan har Sverige under lång tid slarvat med investeringarna i infrastruktur och bostadsbyggande, vilket leder till flaskhalsar och bubblor. Lågkonjunkturen är ett naturligt tillfälle att skruva upp ambitionsnivån.

Skolresultaten fortsätter att falla, vilket inte bådär gott för tillväxt och arbetsmarknad. Regeringen har fått nya regelverk på plats. Nu måste man göra vad som krävs för att genomförandet ska fungera. Det nya yrkesförberedande gymnasiet måste bli bra.

Företagarna har ett förslag till investeraravdrag som är klart vassare än Företagsskatteutredningens skattekredit. ESO och regeringens egen långtidsutredning håller med OECD om att värnskatten bör tas bort. Centern föreslår konkurrerande arbetsförmedlingar. IVA har goda idéer om att den offentliga sektorns väldiga upphandling kan bli en stark kraft för innovation och förnyelse i näringslivet.

Ingen enskild åtgärd klarar jobben. Det viktiga är hållningen och att man satsar brett: att man lyssnar på Parkinson och tar sikte på välstånd.

P J Anders Linder

SvD.se är en del av Schibsted. Schibsted är ansvarig för dina data på denna sida. Läs mer här